

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Tilli, Jouni

Title: Vieraslajit ja demokratian viholliset eduskunnassa

Year: 2020

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittaja & Valtiotieteellinen yhdistys, 2020.

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Tilli, J. (2020, 1.7.2020). Vieraslajit ja demokratian viholliset eduskunnassa. Poliitikasta. <https://politiikasta.fi/vieraslajit-ja-demokratian-viholliset-eduskunnassa/>

Mikä? Arkisto Juttusarjat Videot Tapahtumat Podcastit Toimitus

Kirjoittajat Kirjoittajaohjeet Poliitikasta kouluissa [+ Suomi](#)

VIERASLAJIT JA DEMOKRATIAN VIHOLLISET EDUSKUNNASSA

1.7.2020

📅 1.7.2020 👤 POLIITIKASTA LEHTI 📄 ARTIKKELIT, JOUNI TILLI 💬 1

Tiina Tuukkanen (CC BY-SA 4.0)

Lukuaika: 8 min.

Rasismia puolustetaan vetoamalla muun muassa vähättelyyn, liioitteluun ja huumoriin. Riisumalla sanat kontekstistaan vastustajia voi syyttää ylitulkinnasta. Tämä ja monta muuta asiaa selviää kansanedustajan syytesuojan purkua koskeneen täysistunnon retoriikan analyysistä.

Voiko eduskunnassa rinnastaa haitalliset eläimet tai kasvit ja niiden tuhoamisen sekä maahanmuuttajat joutumatta oikeudelliseen vastuuseen? Tästä oli kyse, kun eduskunta käsitteli perussuomalaisten kansanedustaja Juha Mäenpään retoriikkaa täysistunnonsa 24.6.2020.

Poliisi tutki Mäenpään puheenvuoron ja epäili tämän syyllistyneen kiihottamiseen kansanryhmää vastaan. Asia eteni valtakunnansyyttäjälle, joka pyysi eduskunnalta kansanedustajan syytesuojan purkamista.

Prosessi johti lopulta eduskunnan päätökseen olla poistamatta syytesuojaa, vaikka [perustuslakivaliokunta](#) oli sitä suositellut. Valiokunta arvioi, että kansanedustajan puhevapautta ei ole tarkoitettu ihmisarvon ja yhdenvertaisuuden loukkauksiin. Ihmisoikeudet toisin sanoen katsottiin sananvapautta painavammiksi.

Perussuomalaiset [ilmoitti](#) jo hyvissä ajoin etukäteen estävänsä syyteoikeuden. Puolueen edustajien äänet olisi tarvittu, jotta syytesuojan poistamiseen tarvittu

Jouni Tilli

Jouni Tilli on valtio-opin dosentti, joka tutkii poliittista ja uskonnollista vallankäyttöä retoriikan näkökulmasta. Hän työskentelee Jyväskylän yliopistossa.

Selaa arkistoa

Arviot
demokratia
Euroopan unioni
populismi
Venäjä
Suomi
Retoriikka
Turvallisuuspolitiikka
Tutkimus
Yhdysvallat
Maahanmuutto
Media
Yliopisto
Eurooppa
ilmastonmuutos
Tasa-arvo
Terrorismi
Vaalianalyysit
DocPoint
Ranska

Uusimmat podcastit

"Solidaarisuuskien heikkenemisestä...
TEPPO ESKELINEN

00:00

00:00

1. "Solidaarisuuskien heikkenemise... 10:00
2. "NBA:n poliittisuus, osa 1, 20.1.2020... 29:41
3. "NBA:n poliittisuus osa 2, 20.1.2020... 34:18
4. "Kuka kelpaa kansanedustajaksi?... 1:01:09
5. "Poliittisia pistoja: suuri käsityöakti... 35:44

eduskunnan viiden kuudesosan määränemmistö olisi saavutettu.

Kaikki julkaistut podcastimme löytyvät [omalta sivultaan](#).

Puhe on parlamentaarisen politiikan keskeinen teko. Sen avulla erilaisia näkökulmia ja [argumentteja](#) voidaan tuoda esiin ja arvioida. Näin poliittisen todellisuuden monimuotoisuus tulee nähdyksi ja kuulluksi.

■ *Puhe on parlamentaarisen politiikan keskeinen teko.*

Sanat ylintä valtiovaltaa käyttävässä elimessä konkretisoituvat lakeina, linjauksina ja rahoituksena. Puhe myös legitimoii eli tekee hyväksytyksi tapoja käsitellä yhteiskunnallisia asioita julkisesti.

Tarkastelen retoriikan näkökulmasta, miten perussuomalaiset edustajat puolustivat Mäenpään puheenvuoroa. Käyn läpi myös, miten puheenvuoro nivoutuu kulttuurisen ja biologisen rasismin perinteisiin. Mäenpään lausumaa puolustettiin [eduskunnassa](#) vähättelemällä, kaltevan pinnan argumentilla, uhriutumisella ja politisoinnilla.

Tapaus vaikuttanee merkittävästi suomalaiseen poliittiseen puhekulttuuriin, koska päätös syytesuojasta oli väistämättä myös kannanotto siihen, mitä eduskunnassa saa sanoa ja mitä ei. Se kertoo, miten kansanedustaja voi sananvapauttaan voi käyttää.

Alkutahdit kesällä 2019: vieraslajeja eduskunnassa

Eduskunnassa käytiin kesäkuussa 2019 [tiedonantokeskustelu](#) Antti Rinteen (sd.) hallituksen hallitusohjelmasta. Osa perussuomalaisista provosoitui väitteistä, että enemmistöä heistä kiinnosti vain maahanmuutto.

Kimmo Kiljunen (sd.) hämmästeli, mistä maahanmuuttokeskustelu juonsi juurensa. Suomessa ulkomaalaisväestön määrä oli Euroopan pienimpiä. Olikin outoa, että ihmisoikeuskysymys oli muuttunut turvallisuuskysymykseksi.

Juha Mäenpää kertoi vierailleensa pakolaisleirillä Libanonissa. Siellä pakolaisilla ei ollut ”geeliä päässä, älypuhelin tai juppivaatteita”. Mäenpää kehottikin Kiljusta ”avaamaan silmänsä sille, onko meillä täällä turvapaikanhakijoita vai onko meillä täällä jotain aivan muuta”.

Niin sanottu valeturvapaikanhakija eli ”elintasosurffari” on usein käytetty [rasistinen kielikuva](#). Kansainvälisesti maahanmuuttajien leimaaminen sosiaalisten tai taloudellisten etujen metsästäjiksi on yksi yleisimmistä parlamentaarisen rasismin muodoista.

Kiljunen korosti, että ihmisoikeudet eivät olleet rajoista riippuvaisia ja että vainon määrittely ulkoisten merkkin pohjalta oli vaikeaa. Hän myönsi, että etuuksien käytössä esiintyi myös väärinkäytöksiä. Enemmistö maahanmuuttajista ei kuitenkaan toiminut näin. Lisäksi Suomi on sitoutunut kansainväliseen yhteistyöhön ja muun muassa Geneven pakolaissopimukseen, hän huomautti.

Mäenpään mukaan esimerkiksi venäläisen tai virolaisen oli helppo sopeutua Suomeen uskonnollinen taustansa ansiosta. Toisin oli Lähi-idästä lähtöisin olevien kohdalla. Heidän Mäenpää katsoi olevan kyvyttömiä sopeutumaan Suomeen tai tulemaan toimeen edes keskenään juuri uskontonsa vuoksi. Juuri tähän liittyen Mäenpää kommentoi:

Täällä hallitusohjelmassa on yksi hyvä kirjaus. Täällä lukee: 'Tehostetaan vieraslajien torjuntaa sekä lainsäädännöllä että torjuntatoimenpiteiden rahoitusta lisäämällä.' Tämä valitettavasti lukee väärässä kohdassa."

Rinnastamalla vieraslajit ja Lähi-idästä tulleet maahanmuuttajat Mäenpää irrotti termin tavanomaisesta yhteydestään ja ironisoi hallitusohjelmaa luonnonsuojelun näkökulmasta käsitelleen Pirkka-Pekka Peteliuksen (vihr.) puhetta. Perussuomalaisen kansanedustajan mukaan vieraslajeihin liittyvät torjuntatoimet olisivat kuitenkin kuuluneet hallitusohjelman maahanmuuttoa käsittelevään osaan.

Mäenpään retoriikkaa on vaikea tulkita muuten kuin viittauksena perinteisen rotuhygienian ja nationalismin yhdistävään ajatteluun. Sen mukaan kansan perimä ja elintila on pidettävä puhtaina vieraista vaikutteista. Tällaiset näkemykset ovat rasistisen ajatteluperinteen ydintä.

Tällaisella kielenkäytöllä normalisoidaan myös taustalla olevia perustuslain ja ihmisoikeussopimusten vastaisia ajattelutapoja.

Mäenpään puheenvuorossa on myös kaikuja **kulttuurisesta rasismista**. Biologisten "rotujen" sijaan siinä korostetaan esimerkiksi juuri uskonnosta aiheutuvia eroja ja siitä seuraavaa yhteensopimattomuutta esimerkiksi länsimaisten arvojen kanssa. Yhteistä määritelmille on käsitys muuttumattomasta olemuksesta, jonka perusteella ihmisiä luokitellaan ja arvotetaan eli rodullistetaan. Muun muassa **Teuvo Hakkarainen** (ps.) ja presidentti **Sauli Niinistö** ovat käyttäneet vastaavaa retoriikkaa, jossa maahanmuuttajat nähdään lähinnä kulttuurinsa tai väitetyn perimänsä edustajina.

Kyseessä ei ollut pelkkä hallitusohjelman arvostelu, vaan keskustelua käytiin myös turvapaikanhakijoiden motiiveista ja ihmisoikeuksista. Asia on väistämättä suurempi kuin yksittäiset sanavalinnat. Tällaisella kielenkäytöllä normalisoidaan myös taustalla olevia perustuslain ja ihmisoikeussopimusten vastaisia ajattelutapoja.

Esimerkiksi filosofi **Hannah Arendt** on tutkimuksissaan osoittanut, miten hauraita ihmisoikeudet lopulta ovat. Oikeus oikeuksiin ei ole itsestäänselvyys.

"Ennennäkemättömän kauheaa puhetta" – rasismi ja vähättely retoriikka

Eduskunnan päätöksessä oli kyse siitä, annettaisiinko valtakunnansyyttäjälle mahdollisuus viedä asia oikeuden tutkittavaksi. Täysistunto näyttäytyi kuitenkin ajoittain ikään kuin tuomioistuimena, joka oli määrittämässä Juha Mäenpään mahdollista syyllisyyttä ja teon rangaistavuutta.

Retorisesti vähättely (*meiosis*) oli keskeinen keino, kun Mäenpään rasismia puolustettiin eduskunnassa. Sillä voidaan pyrkiä rauhoittelemaan, mutta toisaalta vaarana on, että näin syntyy helposti välinpitämätön, jopa koominen vaikutelma. Vähättely onkin läheistä sukua ironialle ja ne yhdistyivät esimerkiksi Jussi Halla-ahon (ps.) retoriikassa täysistunnossa:

"Suomen eduskunta ei ole koskaan antanut lupaa asettaa kansanedustaja syyteeseen eduskunnassa pidetyn puheen vuoksi. [...] Ennennäkemättömän syyteluvan antaminen tarkoittaisi, että edustaja Mäenpään puhe oli

ennennäkemättömän kauhea, pahinta, mitä tässä talossa on kuultu yli sataan vuoteen.”

Toisto ja ironisointi korostavat historiaan perustuvaa vähättelyä: ylintä valtiovaltaa käyttävässä elimessä oli varmasti kuultu pahempaa kuin Mäenpään tekemä maahanmuuttajien rinnastus eläimiin ja kasveihin.

Vastaavalla tavalla rasismia puolusti myös kristillisdemokraattien Päivi Räsänen, joka korosti, että kyse ei ollut vakavimmasta vihapuheen muodosta. Myös kokoomuksen Wille Rydmanin mielestä rikos johtaisi korkeintaan vähäiseen sakkorangaistukseen, joten syytesuojaa ei tulisi purkaa. Olli Immonen (ps.) oli samalla kannalla. Asiaa tuli arvioida nimenomaan odotettavissa olevan rangaistuksen perusteella.

Keskustan Mikko Kärnä myönsi, että Mäenpään puheessa oli kyllä ollut rasistinen kielikuva. Se ei kuitenkaan ollut riittävä peruste syytesuojan poistamiselle. Hän olisi arvioinut tilannetta eri tavalla, jos olisi kehoitettu joukkotuhontaan tai kapinaan. Samaa tapaan argumentoi lakimiestustainen perussuomalaisten eduskuntaryhmän puheenjohtaja Ville Tavio, jonka mielestä kyseessä oli uhrin rikos siihen asti, kunnes vaino mahdollisesti alkaisi.

Näin ikään kuin käännteinen natsikortti toimii vähättelynä: vasta kansanmurha tai selvästi siihen yllyttäminen on todellista rasismia. On kuitenkin syytä huomioida, että ihmisistä puhuttaessa vihaus **vieraslajien hävittämisestä** on analoginen ilmaus esimerkiksi etnisen ryhmän järjestelmälliselle tuhoamiselle.

Näin ikään kuin käännteinen natsikortti toimii vähättelynä: vasta kansanmurha tai selvästi siihen yllyttäminen on todellista rasismia.

Rikoksen vakavuudesta olisi voinut halutessaan esittää myös toisen suuntaisia väitteitä. **Kansanryhmää vastaan kiihottaminen** on kuitenkin Suomen lainsäädännössä luokiteltu rikoksiin ihmisyyttä vastaan. Kyse ei ole siinä mielessä ihan pienestä rikoksesta, että se kohdistuu verbaalisesti tai visuaalisesti sekä ihmisarvoon että demokratian periaatteisiin. Perussuomalaisten retoriikassa pykälä kuitenkin esitetään toistuvasti suoranaisena uhkana sananvapaudelle.

Huomion rajaaminen yhteen sanaan oli osa vähättelyä. Perussuomalaisten eduskuntaryhmästä rasismin vuoksi erotettu Ano Turtiainen piti erikoisena, että yhtä sanaa pidettiin ”hervittäväenä”. Sheikki Laakson (ps.) mielestä koko prosessi oli ”pelleilyä”. Sari Tanus (kd.) totesi kyseessä olleen yksittäisen kansanedustajan ”epäonnistuneen sanavalinnan”, josta ei selvinnyt, mistä kiihotuksesta ja mistä kansanryhmästä oikein oli kyse.

Tällä tavoin pyrittiin sulkemaan vieraslaji-termin välitön tekstiyhteys sekä laajempi ajallinen, paikallinen ja poliittinen ympäristö tarkastelun ulkopuolelle. Sanat ovat kontekstisidonnaisia jo sen vuoksi, että niitä voidaan selittää vain toisilla sanoilla. **Poliittisia käsitteitä** puolestaan on mahdoton ymmärtää ottamatta huomioon kamppailuja, joissa niitä on käytetty. Kontekstista riisuminen onkin retorinen keino kuoria sanat merkityskerrostumistaan ja syyttää vastustajia ylitulkinnasta.

Poliittisia käsitteitä on mahdoton ymmärtää ottamatta huomioon kamppailuja, joissa niitä on käytetty.

Erikoisin tapa vähätellä rasismia oli painottaa Mäenpään puheenvuoron eduskunnassa saamaa vastaanottoa. Koska puhemies ei ollut reagoinut vieraslaji-termin käyttöön ja tilanne oli ollut muutenkin rauhallinen, Mäenpään

sanomisia oli voimakkaasti ylitylkittu. Tuolloin puhetta johti perussuomalaisten Juho Eerola.

Myös huumoriin vedottiin. Esimerkiksi Jani Mäkelän (ps.) ja Kaisa Juuson (ps.) mukaan heidän kollegansa oli vitsailnut. Ville Tavio puolestaan ironisoi, että Mäenpäästä tuskin oli koomikoksi, mutta huumorista ei saanut tehdä koomikkojen itseoikeutta.

Ilmiötä tutkineen sosiologi [Simon Weaverin](#) mukaan huumori voi johtaa rasismin tyhjäksi tekemiseen ja sitä kautta sen normalisoitumiseen yhteiskunnassa. Vaikka esimerkiksi vitsien tenho piilee niiden kyvyssä purkaa jännitteitä ja käsitellä vaikeita asioita, ne voivat päätyä vahvistamaan stereotyyppioita. Racistinen huumori ei ole viatonta, koska 'toisten' kustannuksella nauramisesta tulee helposti ulossulkemisen muoto.

”Kaltevaa pintaa” kohti kansanvallan tuhoa

Kalteva pinta oli toinen usein käytetty tapa puolustaa rasismia eduskunnassa. Sen mukaan yhden asian hyväksymisestä alkaa väistämätön kehitys, joka huipentuu negatiivisesti. Kaltevan pinnan argumenttia käytetään usein [konservatiivisessa retoriikassa](#) samalla, kun väitetään esimerkiksi uudistuksella olevan tarkoittamattomia seurauksia, jotka ovat vastoin alkuperäisiä tavoitteita.

Jussi Halla-aho muistutti, että historian aikana vallanpitäjät olivat pyrkineet hiljentämään arvostelijansa institutionaalisella väkivallalla eli esimerkiksi vangitsemalla tai tekemällä heistä sosiaalisia hylkiöitä. Kritiikin vaientaminen väkivalloin oli Halla-ahon mukaan kalteva pinta: kansanedustajan puheistaan syyttämisestä tulisi tapa, ja perusteet muuttuisivat jatkuvasti absurdimmaksi.

Perussuomalaisten puheenjohtajan kalteva pinta oli jyrkkä. Hän julisti ”tämän päivän rasismi- ja vihapuhehysteriassa” olevan kyse ohimenevästä ilmiöstä, jossa ”pöyristyvä lauma jahtaa soihdut ja talikot kädessä vääräoppisia ja tuomitsee heitä roviolle”. Halla-aho varoitti, että vasemmisto saattaisi tulevaisuudessa joutua ”itseluomansa hirviön uhriksi”, jos ”totalitaristisia pyrkimyksiä” ei vastustettaisi.

Kansanvalta oli uhattuna ja ”yhteiskunta repeytymässä kahtia”, kuten Mauri Peltokangas (ps.) määritteli. Jos syytesuojan purkamisella ”Pandoran lipas” avattaisiin, oltaisiin matkalla kohti diktatuuria, kun oppositio voitaisiin vaientaa. Kritiikin rajoittaminen olisi jopa askel kohti ”kivikautista islamilaista valtiota”, Ville Tavio väitti.

Jos syytesuojan purkamisella ”Pandoran lipas” avattaisiin, oltaisiin matkalla kohti diktatuuria, kun oppositio voitaisiin vaientaa.

Kiivaimmin argumentoi Sebastian Tynkkynen (ps.), jonka retoriikassa syyttämisluvan myöntäminen johtaisi varmasti syytöspyyntöjen vyöryyn. Hänen mielestään äänestyksen perusteella katsottaisiin tarkkaan, ketkä olivat ”demokratian vihollisia” ja ketkä kunnioittivat perustuslakia. Ilmaisu ja sen taustalla oleva ajatus ”kansan todellisen äänen” edustamisesta on tyyppinen oikeistopopulismille.

Kaltevan pinnan argumentti esiintyi usein yhdessä liioittelun (*hyperbole*) kanssa. Sitä voidaan käyttää joko elegantisti totuuden venyttämiseen tai suoranaiseen hujjaamiseen, kuten [Quintilianus](#) havainnoi aikanaan. Liioittelu on

tehokkaimmillaan silloin, kun käsiteltävä asia ei ole tavanomainen. Toisaalta kohtuuttomuuksiin meneminen horjuttaa helposti puhujan uskottavuutta.

Kohtuutonta riepottelua ja politikointia

Rasismia puolustettiin myös politisoimalla sekä oikeudellinen prosessi että valtakunnansyyttäjä. Tällä tavoin oli mahdollista kääntää asetelma ylösalaisin ja esittää kansanedustaja Mäenpää uhrina – tai uhriutua itse.

Vihjauksia yhtymäkohdista historiallisiin noitavainoihin käytettiin toistuvasti. Pasi Kivisaari (kesk.) ilmaisi tuntevansa ”vastenmielisyyttä tätä roviota” kohtaan, vaikka hän piti Mäenpään puhetta epäkunnioittavana. Perussuomalaiset puolestaan valittelivat, että heidän uraansa aloitteleva puoluetoverinsa tuskin uskalsi vähään aikaan puhua mitään.

Mauri Peltokankaalle (ps.) käynnissä olikin suoranainen ”vasemmistolainen inkvisitio”. Mäenpää oli itse asiassa väärintekijän sijasta sankari, koska oli kestänyt itseensä kohdistuneen loanheiton.

Ville Tavion mukaan yksi todiste valtakunnansyyttäjän puolueellisuudesta oli hänen julkklausuttu tavoitteensa vihapuheeseen puuttumisesta.

Ongelma ei rajoittunut perussuomalaisten edustajien mukaan pelkästään tähän tapaukseen: sananvapaus oli jatkuvien poliittisten hyökkäysten kohteena. Esimerkiksi Riikka Purra (ps.) arvosteli, että ”jahdit” eivät kohdistuneet tasapuolisesti, koska esimerkiksi nuoret naiset ovat erityisluojeltu ryhmä. Vastaavasti Arja Juvosta (ps.) pelotti, mitä eduskunnassa ylipäätään uskalsi enää sanoa.

Jukka Mäkysen (ps.) retorisessa kysymyksessä kiteytyi väite oikeuslaitoksen politisoitumisesta:

”Haluammeko me oikeasti elää sellaisessa Suomessa, jossa kansanedustaja joutuu median ja oikeuslaitoksen systemaattisen vainoamisen kohteeksi siitä, että hän on ilmoittanut täysistuntosalissa mielipiteensä käsiteltävään asiaan?”

Samalla syytökset käännettiin kohti valtakunnansyyttäjää, jonka esitettiin olevan puolueellinen. Ville Tavion mukaan yksi todiste valtakunnansyyttäjän puolueellisuudesta oli hänen **julkilausuttu** tavoitteensa vihapuheeseen puuttumisesta. Pyyntö syyttämisluvasta kertoikin ”oikeuslaitokseen hiipivästä politisoitumisesta”.

Myös Leena Merelle (ps.) tapaus kertoi siitä, miten asiantuntijatkin voivat olla poliittisia. Samalla hän jokseenkin ristiriitaisesti vetosi, ettei täysistuntosalia politisoitaisi. Sari Tanus oli huolissaan valtakunnansyyttäjän toimista, koska syytteitä kiihottamisesta kansanryhmää vastaan tai vihapuheesyytöksiä oli lähiaikoina tullut runsaasti.

Uhriutuminen on fasistisen ja rasistisen politiikan ytimessä.

Useiden perussuomalaisten mielestä kansanryhmää vastaan kiihottaminen oli kuin tehty poliittisen toimintavapauden viemiseen, koska tulkinnanvara oli liian suuri. Kyseinen rikospykälä mahdollisti mielivallan. Jatkuva rasismien näkeminen

olikin pitkälti ”vihervasemmiston luoma poliittinen ilmiö”. Näin vähättelyä sovellettiin politisointisyötösten yhteydessä.

Yalen yliopiston filosofian professori [Jason Stanley](#) on todennut, että uhrituminen on fasistisen ja rasistisen politiikan ytimessä. Vaatimukset tasa-arvosta nähdään enemmistöön kohdistuvana syrjintänä. Tässä ideologiassa oma kansankunta ja sen todelliset edustajat ovat jatkuvasti uhattuina. Asiantuntijoiden politisoinnilla ja vähättelyllä puolestaan yritetään paljastaa esimerkiksi hallinnossa ja yliopistoissa väitetysti vaikuttavia salaliittoja.

Ajat ja poliitikot vaihtuvat, mutta rasismi pysyy

Mäenpään sanomisia puolustanut retoriikka oli ironian kyllästävä. Poliittisen puheen merkitystä korostettiin vähättelemällä sanavalintoja. Niistä tehtyjen tulkintojen väitettiin olevan liioittelua, mutta samaan aikaan Suomen julistettiin olevan matkalla kohti totalitarismia ja eri mieltä olleiden olevan demokratian vihollisia.

Syytöksiä oikeuslaitoksen poliittisuudesta perusteltiin politisoimalla valtakunnansyyttäjän virkatyö, sen pohjana oleva rikoslain pykälä sekä ylipäätään koko prosessi. Maahanmuuttajia vieraslajien tavoin torjumista esittäneestä kansanedustajasta tehtiin vainon uhri.

Rasismi näyttäisi olevan Suomessa hyväksyttävämpi osa parlamentaarista puhetapaa kuin esimerkiksi valehtelijaksi syyttäminen.

Rasistisen aateperinnön värittävä puhe ei ole uusi ilmiö Suomen eduskunnassa. Esimerkiksi vuonna 1909 käytiin keskustelua juutalaisten oikeudellisesta asemasta. Teologian tohtori, tuleva arkkipiispa, puhemies ja pääministeri Lauri Ingman oli huolissaan ”juutalaisaineksen lisääntymisestä”, koska taloudesta ymmärtämättömät kansanosat olisivat pian heidän hallussaan. Hän käytti kansainvälisestikin yleistä antisemitististä stereotypiaa.

Jopa perustuslakivaliokunnassa oli esitetty epäily, että jos maahanasettumiskielto kumottaisiin, Suomeen alkaisi juutalaisten joukkovaellus. Enemmistö ei ottanut näin jyrkkää kantaa vaan katsoi, että ”haitallinen maahanmuutto” oli estettävissä tarkentavin säännöksin. Juutalaisista puhuttiin paljolti samalla retoriikalla kuin muslimeista nykyään.

Rasismi näyttäisi olevan Suomessa hyväksyttävämpi osa parlamentaarista puhetapaa kuin esimerkiksi valehtelijaksi syyttäminen. Syyteluvan antamatta jättämisen myötä eduskunta tuli käytännössä linjanneeksi, että kansanedustaja ei vielä 2020-luvullakaan joudu rikosoikeudelliseen vastuuseen rasistisesta puheestaan demokratian arvovaltaisimmalla areenalla.

Jouni Tili on valtio-opin dosentti, joka tutkii poliittista ja uskonnollista vallankäyttöä retoriikan näkökulmasta. Hän työskentelee Jyväskylän yliopistossa.

Jaa tämä:

Seuraa meitä

Twiitit käyttäjältä @Poliitikasta_fi

Poliitikasta
@Poliitikasta_fi

Riisumalla sanat kontekstistaan vastustajia voi syyttää ylitulkinnasta. Tämä ja monta muuta asiaa selviää Jouni Tillin kirjoittamasta kansanedustaja Juha Mäenpään syytesuojan purkua koskeneen täysistunnon retoriikan analyysistä.
politiikasta.fi/vieraslajit-ja...

Vieraslajit ja demokratian vi...
Rasismia puolustetaan vetoa...
politiikasta.fi

20 h

[Upota](#)[Näytä Twitterissä](#)

Onko sinulla kysyttävää?

[Ota yhteyttä](#)

@ Poliitikasta.fi ISSN 2323-7090

1 kommentti

LP

1.7.2020 - 15:05

Vastaa

Tunnen itseni vieraslajiksi. Ei
Ole ihmisarvoa enää, vaikka olen
Suomalainen. Nimimerkki eläkeläinen, työelämästä hädätty.
Henkisesti teurastettu, salakatsel-
Tava ja salakuunneltava. 20 vuotta
Kidutusta..
Jatkuu ja jatkuu. ,lue lisää;
Tietotekniikka tuhottu..
Ei enää hermoja eikä unta.
Ei luottamusta kehenkään..
Ainoa lohdutus oma perhe.
Ei psykiatrit usko, eikä oma mies..
Eikerrota, mistä minua syytetään..

Jätä kommentti

Sähköpostiosoitettasi ei julkaista.

Kommentti

Nimi *

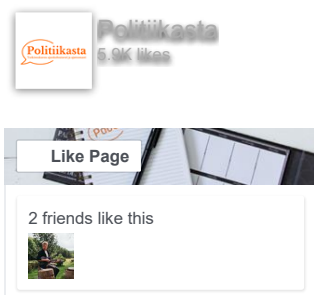
Sähköposti *

Verkkosivu

- Tallenna nimeni, sähköpostiosoitteeni ja verkkosivusto tällä selaimella.
- Ilmoita sähköpostilla tulevista kommentteista.
- Ilmoita sähköpostilla uusista postauksista.

Lähetä kommentti

Seuraa meitä Facebookissa

Seuraa meitä Twitterissä

Meistä

[Etusivu](#)
[Mikä?](#)
[Arkisto](#)
[Videot](#)
[Tapahtumat](#)
[Podcastit](#)
[Toimitus](#)
[Kirjoittajat](#)
[Poliitikasta kouluissa](#)
[Terms & Privacy Policy](#)